

Werkgroep Internationale Solidariteit (WIS) ABVAKABO FNV afd. Groningen

Nieuwsflits 17 augustus 2011

Acties

Doe mee aan de actie: Fairtrade@work. Schenkt jouw bedrijf zuivere koffie? Of doet jouw bedrijf juist heel veel? Nomineer je bedrijf dan voor het beste bedrijf van 2011!

[Fairtrade@Work 2011 Oproep voor bedrijven](#)

www.fairtradeatwork.nl

Steun de Zimbabwaanse collega's

Vandaag is een ABVAKABO-delegatie vertrokken voor een bezoek aan het Congres van de Zimbabwaanse collega's. Een van de delegatieleden is Gerhard Consten uit Bedum, al jaren lang lid van de WIS (Werkgroep Internationale Solidariteit) ABVAKABO afdeling Groningen. Hij wil niet met lege handen bij zijn collega's aankomen. Gerhard en de WIS/werkgroep zijn een inzamelingsactie gestart zodat Gerhard met het binnnegekomen geld een digitale camera in Zimbabwe aan de 'Worker' kan overhandigen. **Bijdragen zijn welkom op bankrekening nr 341401 t.n.v. FNV werkgr Mondiaal Noord, te Groningen.**

NIEUWS

Twee achtergrondartikelenuit de Volkskrant en ander nieuws:

Zimbabwaanse leger maakt zich op voor de dood van Mugabe

HARARE - Een afgedankt, maar trots tentoongesteld gevechtsvliegtuig. Een paar militairen die dag en nacht het werkverblijf van de president bewaken. Heel veel meer is in de doorgaans zo rustige straten van Zimbabwes hoofdstad niet te merken van 's lands krijgsmacht. En toch heeft bijna iedereen het erover: 'We leven feitelijk in een militaire staat.' *(hieronder meer)*

Diamantmijn Zimbabwe is martelkamp

Mijnwerkers in Zimbabwaanse diamantvelden worden door veiligheidstroepen gemarteld en verkracht. Dat blijkt uit onderzoek van de BBC. Militairen geven bovendien toe dat zij in 2008 meewerkten aan een massaslachting in het gebied. *(hieronder meer)*

ZCTU nodigt Vavi uit

De Zimbabwaanse vakcentrale ZCTU heeft de Zuid-Afrikaanse vakbonds- en sociale activist Zwelinzina Vavi uitgenodigd om hun congres komend week-end in Bulawayo bij te wonen, als ere-gast. De uitnodiging was gestuurd aan de Zuid-Afrikaanse vakcentrale COSATU, die beloofde een afvaardiging, wellicht Vavi als deze geen andere verplichtingen heeft, te sturen. Ook delegaties uit Nederland, Groot-Brittannië, Malawi, Zambia en Noorwegen zullen vertegenwoordigd zijn. *(hieronder meer)*

Mugabe verdubbelt de salarissen van ambtenaren

President Mugabe heeft de salarissen van ambtenaren verdubbeld in een poging Minister van Financiën Biti in een kwaad daglicht te zetten en de protesten van de publieke sector in de richting van de MDC om te buigen. Deze verhoging volgt op verklaringen van Biti dat er geen geld is voor salarisverhoging omdat de schatkist leeg is. Vermoed wordt dat deze verhoging, die werknemers bij de overheid vorige week op hun bankrekening ontvingen afkomstig is van de Zimbabwaanse Mijnmaatschappij. Een topambtenaar zei dat de verhoging betaald werd uit de inkomsten van de diamanten. *(hieronder meer)*

Veldslag in het parlement

In een uitgebreid – te uitgebreid om hier weer te geven – ooggetuigeverslag vertelt journalist Arnas Masseko hoe hij om zijn werk te doen op 27 juli naar het Parlementsgebouw ging om een commissievergadering van de Commissie voor de wet op de mensenrechten te verslaan, hoe hij en andere journalisten door een menigte ZANU PF activisten werden bedreigd en mishandeld en hoe deze menigte het parlementsgebouw binnendrong, de vergadering onmogelijk maakte en parlementariërs bedreigde en aanviel.

Zimbabwaanse leger maakt zich op voor de dood van Mugabe

KEES BROERE – 28/07/11, 00:00

HARARE - Een afgedankt, maar trots tentoongesteld gevechtsvliegtuig. Een paar militairen die dag en nacht het werkverblijf van de president bewaken. Heel veel meer is in de doorgaans zo rustige straten van Zimbabwe hoofdstad niet te merken van 's lands krijgsmacht. En toch heeft bijna iedereen het erover: 'We leven feitelijk in een militaire staat.'

Henry Chimbiri weet wat dat betekent. Een paar dagen geleden zat hij nog in de cel, voor de zoveelste keer. De activist, die dapper doorgaat met het documenteren van de wandaden van Zanu-PF, de partij van president Robert Mugabe, wil alleen afspreken in de tuin van vrienden. Want de vijand luistert overal mee.

'In elke sector van de samenleving kom je de militairen tegen', zegt hij.

'Of het nu gaat om de Zimbabwaanse voetbalbond, om de failliete nationale luchtvaartmaatschappij, of om de landelijke musea: Mugabe heeft overal zijn militaire, al dan niet officieel gepensioneerde vrienden neergeplant. En die zijn niet van plan hun posities op te geven.'

Waarmee meteen ook de kern is aangegeven van de politieke impasse waarin het land verkeert. De 87-jarige Mugabe, die het land al sinds de onafhankelijkheid van 1980 leidt, deelt officieel de macht

met premier Morgan Tsvangirai, de leider van de partij MDC die vroeger in de oppositie zat. Maar de echte macht ligt elders.

Zoals bij brigade-generaal Douglas Nyikayaramba, een van de mensen in de top van het leger. In de moeizame onderhandelingen over de hervorming van de veiligheidsdiensten in Zimbabwe zette hij onlangs de discussie op scherp door premier Tsvangirai de wacht aan te zeggen.

'Tsvangirai', zo liet hij weten, 'is op geen enkele manier een politieke bedreiging in Zimbabwe, maar vormt een heel groot veiligheidsrisico. Hij neemt instructies aan van buitenlanders die op illegale wijze proberen het bewind in Zimbabwe te wijzigen.' Maar zo ver zullen zijn mensen het nooit laten komen: 'Zij kunnen naar de hel lopen. Nooit zullen zij dit land besturen.'

Voor de partij van Tsvangirai was de uitlating van de topmilitair een zoveelste bewijs van de parallelle machtsstructuur die bestaat. In een verklaring sprak de MDC over 'de militaire junta' die duidelijk had toegegeven dat zij 'onwettig en ongrondwettelijk het bestuur van Zimbabwe heeft overgenomen.' Maar volgens kenners zijn uitbarstingen als die van Nyikayaramba ook een bewijs voor de nervositeit die binnen het bewind van Mugabe bestaat. Met een president die zwaar ziek heet te zijn, en met de toenemende druk tot hervormingen die de zuidelijk-Afrikaanse samenwerkingsorganisatie SADC uitoefent, weten de militairen dat hun dagen kunnen zijn geteld.

Dat Mugabe een uiterst zwakke gezondheid kent, daarover is behalve hijzelf iedereen het wel eens. De president zou aan prostaatkanker lijden, gaat steeds vaker naar het buitenland voor behandeling, slikt talloze pillen en kan tegenwoordig ook in het openbaar niet altijd meer verhullen dat hij door anderen letterlijk ondersteund dient te worden. 'Als Mugabe sterft', meent Henry Chimbi, 'zal voor korte tijd de chaos uitbreken. Reken maar op politieke moorden, op een avondklok en wellicht het uitroepen van de noodtoestand. De militairen zullen die chaos deels zelf creëren in een poging daarmee een argument te hebben om alle macht naar zich toe te trekken, desnoods via een heuse staatsgreep.'

Het enig effectieve antwoord daarop, zo menen de meeste Zimbabweanen zelf, kan alleen van buitenaf, van de SADC komen, en binnen de SADC vooral van Jacob Zuma, de president van Zuid-Afrika. Zuma wil geen militaire destabilisering van de regio. En Zuma wil af van de zeker twee miljoen Zimbabweanen die naar zijn land zijn gevlucht en daar veel banen hebben overgenomen. 'Voor Zuid-Afrika', meent MDC-minister Jameson Timba, 'is de crisis in Zimbabwe geen buitenlands, maar een binnenlands beleidsprobleem.'

Half augustus staat Zimbabwe voor de SADC opnieuw op de agenda. De hervorming van de veiligheidsdiensten - lees: het breken van de militaire macht - blijft hoog op de agenda staan. Ook om in Zimbabwe eindelijk vrije en eerlijke verkiezingen mogelijk te maken. Vooruitlopend daarop is binnen de Zanu-PF al geruime tijd een felle machtsstrijd gaande.

De factie van vicepresident Joice Mujuru (en haar man) geldt voor het Westen als de meest hervormingsgezinde en in die zin mogelijk zelfs als een aantrekkelijker kandidaat dan premier Tsvangirai, de vroegere vakbondsleider die al jaren op een fatsoenlijke manier aan de macht probeert te komen, maar op velen nog altijd geen al te sterke indruk maakt. Een recente oproep van Mujuru tot het ophouden met 'het dramatiseren van onze politieke geschillen' getuigt van een voor Zanu-PF zeldzame mildheid.

Maar ook de Zimbabwaanse kiezer zal dienen te worden gepaaid. Het lichte economische herstel van Zimbabwe in de afgelopen jaren is vooral te danken aan Tendai Biti, de MDC-minister van Financiën, die de Amerikaanse dollar als betaalmiddel invoerde en het daarmee voor de kliek rond Mugabe onmogelijk maakte om de geldpersen voor de waardeloze Zimbabwaanse dollar te laten draaien. De militairen echter beschikken nu vrijwel ongehinderd over het geld dat binnenkomt dankzij de winning van diamanten uit het oostelijke Marange. Onlangs besloten zij dit geld te gebruiken voor een verhoging van de salarissen van ambtenaren. De woede hierover bij Biti kwam de bewindsman op een aanslag te staan. Onbekenden gooiden begin juni een benzinebom tegen de omheining van zijn woning, een duidelijk signaal dat de militairen desnoods ook tot grover geweld bereid zijn.

De toenemende politieke druk binnen Zimbabwe leidt dus tot een steeds grimmiger scenario. Toch hopen de tegenstanders van Mugabe en zijn vertrouwelingen dat de militaire macht kan worden gebroken met hulp van Zuma en de SADC. 'Er is licht aan het eind van de tunnel', zegt Chimbiri. 'De weg zal nog lang en hobbelig zijn. Maar het einde is in zicht.'

Diamantmijn Zimbabwe is martelkamp MARJOLEIN VAN DE WATER – 09/08/11, 00:00

Mijnwerkers in Zimbabwaanse diamantvelden worden door veiligheidstroepen gemarteld en verkracht. Dat blijkt uit onderzoek van de BBC. Militairen geven bovendien toe dat zij in 2008 meewerkten aan een massaslachting in het gebied.

AMSTERDAM - Volgens het onderzoek lijkt het internationale controleorgaan Kimberley Proces niet in staat te garanderen dat geen 'bloeddiamanten' op de wereldmarkt belanden. In een gisteravond uitgezonden reportage van BBC's onderzoeksprogramma Panorama vertellen getuigen, daders en slachtoffers hoe de diamantindustrie in Marange beheerst wordt door militairen en paramilitairen. *(red. Nieuwsbrief: op de website van de BBC is de genoemde docu te zien:*

http://news.bbc.co.uk/panorama/hi/front_page/newsid_9557000/9557246.stm)

'We kregen veertig zweepslagen in de ochtend, veertig in de middag en veertig in de avond', vertelt een voormalig gevangene van het martelkamp tegen de nieuwszender. 'Ze ramden met stenen op mijn enkels', aldus de man die nog steeds amper kan lopen. Militairen controleren sinds 2008 de mijnbouw in Marange. Als burgers betraapt worden op onafhankelijke mijnactiviteiten, belanden ze in het martelkamp. Net als werknemers die een groter aandeel van de winst opeisen. Vrouwen melden groepsverkrachtingen door de militairen.

Het gebied in het oosten van Zimbabwe heeft ongeveer 66.000 hectare diamantvelden met een van de grootste diamantreserves ter wereld. Toen dit in 2006 bekend werd, trok een enorme stroom fortuinzoekers naar het gebied. Tienduizenden illegale mijnwerkers namen hun intrek in de regio op zoek naar inkomsten. In december 2006 stuurde de regering de politie erop af, die vanaf dat moment zelf burgers inhuurde om illegaal naar diamanten te zoeken. In oktober 2008 namen militairen er de macht over, met als doel de diamantinkomsten veilig te stellen voor de elite van Zanu-PF, de partij van president Mugabe. Onafhankelijke mijnwerkers werden verjaagd en meer dan tweehonderd mensen zijn gedood, zo stelt een rapport van mensenrechtenorganisatie Global Witness. Uit een rapport van organisatie Human Rights Watch blijkt bovendien dat de militairen mannen, vrouwen en

kinderen dwingen in de mijnen te werken. De Zimbabwaanse regering heeft dit alles altijd ontkend.

Maar nu vertellen Zimbabwaanse militairen tegen de BBC hoe ze deelnamen aan de massamoord in 2008. 'Per dag stierven er zo'n dertig mensen', zegt een officier van het leger die aan de operatie deelnam en anoniem wil blijven. 'En dan heb ik het alleen over degenen die ik met mijn eigen ogen heb gezien.' Zelfs zwaargewonde mensen werden afgemaakt, zegt een andere getuige. De militairen zeggen dat de operatie in opdracht van de militaire top is uitgevoerd. Een voormalige paramilitair bekent mensen in het martelkamp te hebben mishandeld: 'Ik heb gevangenen met een zweep op hun geslachtsdelen geslagen. Er werden honden losgelaten op geboeide gevangenen.'

De diamanten uit Marange krijgen sinds 2009 geen certificering van het Kimberley Proces (KP; zie kader). Toch is niet uitgesloten dat ze in de winkels liggen, zegt Annie Dunnebacke van Global Witness. De diamanten uit Marange worden illegaal naar Dubai en Libanon geëxporteerd waar ze tussen gecertificeerde diamanten terecht komen. De voorzitter van de controle-organisatie, Mathieu Yamba uit de Democratische Republiek van Congo, zei eind juni bovendien dat het exportverbod van de Marange diamanten per direct is opgeheven. Verschillende deelnemers, waaronder Global Witness, verlieten boos de vergadering en overwogen hun deelname aan het controleproces te beëindigen. Zolang deze onduidelijkheid duurt, bestaat het risico dat diamanten uit de Marange gecertificeerd en wel bij de Europese juweliers belanden.

Hoewel ook de Europese Unie het besluit van Yamba in juni afkeurde, blijkt uit interne EU-documenten dat zij voorstander is van het deels bannen van het exportverbod. In een reactie benadrukt een woordvoerder wel het belang van voortdurend toezicht in de betreffende mijnen. Militairen bekennen mishandeling van arbeiders tegenover BBC. De controle op beulspraktijken faalt.

Mugabe verdubbelt de salarissen van ambtenaren

President Mugabe heeft de salarissen van ambtenaren verdubbeld in een poging Minister van Financiën Biti in een kwaad daglicht te zetten en de protesten van de publieke sector in de richting van de MDC om te buigen. Deze verhoging volgt op verklaringen van Biti dat er geen geld is voor salarisverhoging omdat de schatkist leeg is. Vermoed wordt dat deze verhoging, die werknemers bij de overheid vorige week op hun bankrekening ontvingen afkomstig is van de Zimbabwaanse Mijnmaatschappij. Een topambtenaar zei dat de verhoging betaald werd uit de inkomsten van de diamanten.

De laagst betaalde ambtenaar gaat nu U\$ 253,- in plaats van U\$ 128,-. *(NB de armoedegrens ligt boven de U\$ 500,- - red)* Biti zei dat hij opdracht had gegeven voor de gebruikelijke betalingen en niets wist van de verhoging noch waar het geld vandaan kwam. Biti zei dat de post "overheidssalarissen" 60% van de inkomsten van de overheid uitmaakt en dat deze beperkte middelen het de staat onmogelijk maakt om een aanzienlijke loonsverhoging toe te staan. De jongste verhoging betekent dat het hele overheidsbudget moet worden ingezet om de salarissen te betalen, hetgeen onmiddellijke effecten zal hebben. De verhoging vloeit voort uit een belofte van Mugabe twee maanden geleden.

Het is niet duidelijk of de salarisverhoging van Mugabe de harten van de ambtenaren zal winnen, die erop aandrongen dat Mugabe bij de volgende verkiezingen zijn brieven zou pakken. De verhoging heeft nu van Biti de kwaadheid gemaakt, die de salarisverhoging weigert.

Trashe Moyo, een onderwijzer, zei dat hij gelukkig was dat president Mugabe zijn belofte is nagekomen, en dat aan hun belangrijkste eis tegemoetgekomen was. “Het verbaast me dat Biti zegt dat er geen geld in de schatkist zit terwijl de president onze salarissen verhoogt. Wat is er aan de hand?” De pogingen van ZANU PF om Biti de Zwarte Piet toe te spelen hebben klaarblijkelijk een flink aantal werknemers, die niet in politiek geïnteresseerd zijn en alleen een fatsoenlijk inkomen voor hun gezin willen, gepaaid. “Het maakt me geen donder uit waar het geld vandaan komt, als ik het maar krijg”, zei Memory Kurasha een verpleegster. Volgens commentator Ronald Shumba koopt Mugabe gewoon stemmen. Hij is een sluwe despoot en hij heeft hiermee de MDC afgetroefd.

Zimbabwe's regering van nationale eenheid was er in geslaagd de economie te stabiliseren en de hyperinflatie te beteugelen. Voor de eerste maal in tien jaar groeide de economie in 2009 met 4,7%. Maar volgens analisten kan de economie zich alleen herstellen met hulp van buitenlandse investeringen en Westerse ontwikkelingshulp. Maar dezen eisen eerst verdergaande politieke hervormingen voordat zij over de brug komen.

ZCTU nodigt Vavi uit

De Zimbabweanse vakcentrale ZCTU heeft de Zuid-Afrikaanse vakbonds- en sociale activist Zwelinzina Vavi uitgenodigd om hun congres komend week-end in Bulawayo bij te wonen, als eregast. De uitnodiging was gestuurd aan de Zuid-Afrikaanse vakcentrale COSATU, die beloofde een afvaardiging, wellicht Vavi als deze geen andere verplichtingen heeft, te sturen. Vavi is een criticus van president Robert Mugabe en werd bij twee eerdere gelegenheden bij een bezoek gedporteerd. De eerste keer in 2005 toen hij een factfinding missie leidde om te onderzoeken of de verkiezingen vrij en eerlijk gehouden konden worden. De tweede keer in 2006 nadat hij als eregast was uitgenodigd op het ZCTU-congres. Dit keer samen met andere COSATU-vertegenwoordigers.

Ook de vakcentrales uit Malawi en Zambia hebben hun komst bevestigd, evenals vakbondsdelegaties uit Groot-Brittannië, Noorwegen en Nederland. Op dit congres worden nieuwe vakbondsleiders gekozen, waarschijnlijk voor de komende vijf jaar. Het thema van het congres is: respecteer onze rechten, onze banen en de economie.